

Debesuota, šilta.
Saulė teka 7:16, leidžiasi 4:24

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Gruodžio-December 27 d., 1971 m.

Kaina 15c

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 6
Haymarket 1-8100
Over One Million Lithuanians In The U.S.A.

TITO GRASINA JUGOSLAVIJOS KROATAM

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS ATSISAUKIMAS

BRANGUS LIETUVIAI

Jau daugelis metų suėjo, kai mūsų tėvynė pavergta. Daug pastangų padėjome, kad palengvinus mūsų tėvų, brolių ir artimųjų likimą. Kiekvienas Lietuvos laisvinimo darbas prasmingas ir nepraeinantis, nes mes tikime į teisėtumą, kuris tautų istorijos eigoje, visada laimėdavo prieš neapykantą, žiaurumus, vergiją ir smurtą. Tikime į Lietuvos saulėtą ateitį. Tai mums duoda jėgų, paskatina nenugrimsti ir apatiją, ir kiekvieną dieną, su saulės patekėjimu, be savo kasdieninių rūpesčių, skirti dalį savo minčių, veiksmų ir darbų kovai už šviesesnę Lietuvos ateitį.

Sutemos, supančios mūsų tėvų žemę, nėra be prosvaisių. Sunkūs, kaip juodi debesys prisiminimai, apie begalinį skausmą, matant kankinių kameras, traukinių vilkstines į Sibira, mirštančiųjų ir žudomųjų veidus Rainiuose, Praveniškesė, Červenėje, Katyne, mus nepalaužė ir, kol būsime gyvi, neišblės iš mūsų sąmonės ir skatins į darbą ir kovą.

Sibire ir tėvynėje esantieji mūsų broliai turi žinoti, kad mes girdime jų šauksmą, atjaučiame jų vargus, užjaučiame ir kovojame dėl jų.

Daug sykų didžiosios valstybės neišgirdo mūsų balso. Lietuva liko dviejų dehumanizuotų valstybių: — Sovietų Rusijos ir nacinės Vokietijos kruvina arena, tačiau tikime, kad ji prisikels ir gyvens.

Kiekviena mūsų pastanga, kiekvienas Lietuvos laisvinimo darbas yra prasmingas ir geras, kaip gaivinantis ir geras yra lietus žemei.

Amerikos Lietuvių Taryba vykdydama savo pagrindinius tikslus — siekti pastovios taikos, patvirtos teisingumo, demokratijos ir laisvės pagrindais, kovoti dėl Lietuvos laisvės, dėl visos pastangos, kad būtų sustabdytas lietuvių tautos naikinimas, trėmimai, rusifikacija, siekti, kad būtų gražinti iš vergų stovyklų ištremtieji ir kalinamieji, okupacijos, religijos persekiojimo ir Simo Kudirkos neteisėto nutiesimo. Ją norima įteikti prez. R. Nixonui prieš jam išvykstant į Sovietų Sąjungą, ir Jungtines Tautas.

Taryba prašo visų lietuvių padėti jai šiame darbe — petičiją pasirašyti, išplatinti, surinkti kuo daugiausia parašų savo ir savo draugų svetintaučių tarpe ir ją kuo skubiau jai gražinti. Sujungtomis gretomis mes greičiau įvykdysime mūsų bendrą tikslą, dėl kurio kovojame, skiriamo savo lėšas ir darbą.

Žuvusiųjų už Lietuvos laisvę gyvybės auka tesujungia mūsų širdis, mintis, veiksmus ir nesibaigiamą tautos istorijos grandinę.

Amerikos Lietuvių Taryba
1971 gruodžio 16
Chicago, Ill.

Alžiras užmezgė santykius su Bona

BONA. — Vakarų Vokietija ir Alžiras paskelbė, kad atgaivinti diplomatiniai ryšiai, kurie buvo nutraukti prieš 7 metus. Vokietija tikisi, kad ir kitos arabų valstybės atnaujins santykius su Bona. Vokiečiai jau vedą derybas su Sudano ir kitomis vyriausybėmis.

Arabų lygos valstybės santykius buvo nutraukusios su Vokietija 1956 m.

Baigta JT sesija

NEW YORKAS. — Trečią dieną užsibaigė Jungtinių Tautų Generalinės Assamblėjos 26-ta sesija. Ji istorijon leis, kaip sesija, kuri išmetė Tautinę Kiniją iš narių tarpo ir priėmė Pekino valdžios atstovus. Ji išrinko ir naują sekretorių Kurt Waldheim. Sesijoje išsprendė Kinijos ir Sovietų Sąjungos neapykanta viena kitai.

Kaip ir praėjusioje Jungtinių Tautų sesija parodė, kad ji negali atlikti jokių taikos saugojimo pareigų, jei didžiosios valstybės nesutaria. Indija nebuvo sustabdyta žygyje į Rytų Pakistaną. Izraelis, Portugalija, Pietų Afrika, Rodezija ir toliau neklauso JT rezoliucijų.

Šioje sesijoje kelis kart įvairiose komitetuose buvo paminėtas ir Lietuvos vardas. Jį minėjo Egipto, Saudi Arabijos, Sovietų Sąjungos ir Amerikos delegatai. Vienose diskusijose sovietų Malikas pavadino lietuvius Zenkevičių "Latvijos užsienio reikalų ministru".

Sesijos dalyviai audringais plojimais atsisveikino su išeinančiu sekretoriumi U. Thantu. Jis delegatų kalbose buvo pavadintas "Pasaulio piliečiu Nr. 1", "Taikos šventove", ir "Mr. Jungtinės Tautos". Pats U. Thantas prisipažino, kad padėdamas savo pareigų našta, jis jaučiasi kaip išvaduojamas iš vergijos, jis esąs nusivylęs, kad tenka pakilti daug neužbaigtų darbų.

U. Thantas patarė naujam sekretoriui, sveikatos ir darbingumo dėliai, susirasti patikimą pavaduotoją, kad jis galėtų retkarčiais sekretorių paleisti atostogų.

Asamblėja priėmė naują JT biudžetą, tačiau naujasis sekretorius Waldheimas nurodė, kad organizacijai gresia bankrotas.

Amerikos delegatas Edward Derwinski įspėjo, kad Amerika, kuri dabar sumoka 31% visų JT lėšų, sumažins savo įnašą iki 25%. Narės yra skolingos organizacijai 190 milijonų dol.

Pasaulis daug Amerikai skolingas

WASHINGTONAS. — Pasaulio valstybės Amerikai dar yra skolingos apie 50 milijardų (bilijonų) dolerių. Kai kurios skolos dar likusios iš I-mojo Pasaulinio karo. Po Antrojo Pasaulinio karo Amerika yra paskolinusi užsienio šalims 36.8 milijardus dol., iš kurių dar negrąžinta 27.5 milijardai.

Didžiausia skolininkė yra Britanija. Ji dar negrąžino 4.1 bil. naujų paskolų, o iš senų laikų

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Giovanni Leone, krikščionis demokratas, buvo išrinktas Italijos prezidentu.

◆ Pakistano prezidentas Bhutto sudarė komisiją, kuri ištirs, kodėl Pakistanas pralaimėjo karą su Indija.

◆ Seoule P. Korėjoje užsidegė viešbutis. Gaisre žuvo apie 120 žmonių.

◆ Peru džiunglėse nukrito keleivinis lėktuvas su 92 asmenimis.

◆ Jimmy Hoffa, buvęs timsierių unijos galva, bus paleistas iš kalėjimo prezidenta Nixono pasigailėjimo aktu. Iš 13 metų bausmės Hoffa jau atliko 8 metus.

◆ Bob Hope pareiškė, kad jis laukia leidimo važiuoti į Hanojų. Jis prašys paleisti amerikiečius belaisvius, žadėdamas Hanojui 10 milijonų dolerių š. Vietnamo vaikų fondui.

◆ Kainų komisija leido Blue Cross draudimo bendrovei pakelti draudimo kainas 22%, nors bendrovė prašė leidimo pakelti 34%. Komisija įspėjo visas draudimo bendroves neišeiti iš nustatytų ribų.

◆ Prezidentas Nixonas pasirašė lėšų kovai prieš vėžį įstatymą.

◆ Vokietijoje sprogdimas požeminėje kasykloje užmušė 2 ir sužeidė 15 darbininkų.

◆ New Yorko kard. Cooke išvyko lankyti amerikiečių kareivių į Pietryčių Aziją. Prieš tai jis sustojo Izraelyje, Jordane ir Kalkutoje.

◆ Slaptosios armijos nariai buvo užėmę vieną Arijos miestą, prie šiaurinės Arijos pasienio. Arijos valdžia išsaugė kariuomenę tvarkai atstatyti.

Lenkijoje penki nauji ministrai

VARŠUVA. — Konsoliduodamas savo valdžią Lenkijoje, naujas partijos vadas Gierek pakeitė penkis vyriausybės ministrus. Parinkti Gierekui artimi žmonės, kurie galėtų pagreitinoti jo numatytas lenkų gyvenimo reformas.

Užsienio reikalų ministeriu paskirtas jaunas, 40 metų, buvęs komjaunimo vadas Stefan Olszowski. Senasis užsienio reikalų ministeris Jedrychowski tapo finansų ministru. Vidaus reikalų ministeriu paskirtas 49 m. Wiesław Ociepka, buvęs kaip ir Gierekas, angliakasiu Silezijoje. Kultūros ministeriu paskirtas Wronski, didelis sovietų draugas ir Lenkijos knygų leidyklos direktorius. Naujas bus ir statybos ministeris Karkoszka, 42 m., buvęs prieš darbininkų riaušes Gdanskio rajono partijos vadas.

dar liko skolinga 10.2 bil. dol. Čia įskaitomi ir nuosimčiai už paskolas.

Prancūzija skolinga Amerikai 7.3 bil. dol. iš I-mo Pasaulinio karo laikų ir 287 mil. dol. iš II-o karo. Sovietų Sąjunga skolinga 693.6 mil. iš senų laikų ir 154.4 mil. naujų paskolų.

Pirmojo karo skolas yra sugrąžinusios Kuba ir Liberija, o Nikaragvos skolos buvo panaikintos. Tik Suomija ir Vokietija yra atidavusios visas savo skolas.

Vienam užsienio korespondentui pavyko nufotografuoti žiaurią sceną Dace, kur išlaisvinti bengalai ėmė keršyti savo politiniams priešinams — Pakistano valdžiai kolaborantams, nereguliarios kariuomenės — "razakariams". Miniai žiūrint bengalai durklais subadė keturis kalinius.

DIDŽIŲJŲ ŠVENČIŲ PROGA

Vyriausias Lietuvos Išlaivinimo Komitetas sveikina visą lietuvių tautą Kalėdų ir Naujųjų Metų proga. Linkime visiems dvasinės stiprybės ir asmeninės laimės.

Su dėkingumu žvelgiame į praėjusių metų bėgyje pavergtųjų tautiečių drąsų priešinimąsi okupanto priespaudai ir nuosirdžiai jiems linkime išverti.

Visiems išeivijos lietuviams, bet kokių būdu šiais metais prisidėjusiems prie Lietuvos laisvinimo pastangų, reiškiami giliai padėką, kartu kviečiame pasiryžti ir toliau dirbti bei aukotis, kad kalėdinė taika ir ramybė vėl sugrįžtų į mūsų Tėvynę Lietuvą.

Tikėkime, kad siekiant Lietuvos laisvės, mūsų visų pastangos ir darbas bus sėkmingi.

Vyriausias Lietuvos Išlaivinimo Komitetas

New Yorkas,
1971 m. gruodžio 17 d.

BHUTTO SUVARŽĖ TURTINGUOSIUS

RAWALPINDI. — Naujas Pakistano prezidentas ir karo stovio administratorius, užsienio, gynybos ir vidaus reikalų ministras Bhutto jau pradėjo savo "socialistinio" Pakistano kūrimą. Jis atėmė pasus iš 22 turtingiausių Pakistano šeimų narių, kad tie neišvežtų pinigų į užsienius. Prezidentas įsakė visiems išsiminti savo pinigus iš užsienio bankų ir perkelti juos į Pakistano bankus. Bhutto pakeitė keturis provincijų gubernatorių generolus civiliais gubernatoriais, vienas yra Bhutto pusbroliu.

Tuo tarpu, Bengalijoje kelių šimtų tūkstančių minia sutiko iš Indijos sugrįžusius bengalus vadus. Niekais nuėjo visi indų kariuomenės planai sugrįžtančius priimti su garbės sargyba, orkestru ir kalbomis. Minia vos nesudraskė savo vadų, besidžiaugdama gauta nepriklausomybe. Keliolika žmonių mirė nuo susigrūdimo ir karštos saulės.

Iš Indijos pradėjo namo grįžti ir pabėgėliai. Indija pažadėjo visus atvežti namo ir dar padėti įsikurti. Kiekvienas pabėgėlis, jų yra apie 10 milijonų, gaus transportą ir maisto 10-čiai dienų. Apie 100,000 bengalų iš Indijos jau sugrįžo. Kiti, ypač grįžti tikėjimo, nelabai nori grįžti į musulmonų valdomą Bengaliją.

Belgai nesudaro vyriausybės

BRIUSELIS. — Nuo lapkričio mėnesio Belgijos partijos bandė susitarti ir sudaryti naują koalicinę vyriausybę, kurioje svarbiausią vaidmenį turėtų socialistai ir krikščionys demokratai. Premjerui Gaston Eyskens nepavyko vyriausybės sudaryti, nes nesutarta dėl programos.

JUGOSLAVIJOS KROATAI GALEJ SUKELTI CIVILINĮ KARĄ

Tito grasina atsiųsti kariuomenę

BELGRADAS. — Neramumai Jugoslavijoje dar nepasirūpinę, kad prezidentas Tito savo kalboje į tautą pabrėžė, kad jis ne damas pasius, jei reikės, kariuomenę suvaldyti maištinis kurie gresia Jugoslavijos vieningumui. Jis nurodė, kad i Kroatijoje galėję istumti Jugoslaviją i civilinį karą, tačiau goslavijos komunistų vieningumas padėtų išlygines. Zagreb licija suėmė vėl 352 asmenis studentų bendrabutyje ir konfi 6 revolverius bei daug prieš Jugoslaviją nukreiptų propagos lapelių. Kroatijos premjeras Haramija pasitraukė iš pareigų tu su juo pasitraukė du Jugoslavijos parlamento viceprez Bace ir Rukavina, atsisakę ir Kroatijos vicepremjeras koslav Prpic.

Aktorius Bob Hope Hanojaus ambasadoj

VIENTIANE. — Žinomas aktorius Bob Hope yra išvykęs i Indokiniją lankyti Amerikos kareivių su savo tradicine kalėdinio programa. Vakar jis netikėtai atskrido iš Tailandijos i Laosą ir čia aplankė šiaurės Vietnamo ambasadą. Spėjiojama, kad jis prašė Hanojaus valdžios leidimo atvykti i šiaurės Vietnamą ir aplankyti amerikiečius karo belaisvius. Pats Hope nieko nepasakė korespondentams, norėjusiems sužinoti šio jo vizito pas komunistus tikslo.

Aktorius Bob Hope išbuvo Hanojaus ambasadoje pusantros valandos.

Paryžiuje Hanojaus delegacija perdavė amerikiečių ryšių komitetui, sudarytam iš komunistų simpatikų, virš 1,000 belaisvių laišku. Jų tarpe yra 18 laišku iš dar nežinomų belaisvių. Keli jau dar laiko buvo laikomi žuvę kovos lauke, tačiau pasirodė, kad jie yra šiaurės Vietnamo nelaisvėje.

Atvyksta sovietų liaudies paroda

WASHINGTONAS. — Sausio 12 d. Washingtone bus atidaryta senojo ir moderniojo sovietų liaudies meno paroda. Ji visus metus išbus Amerikoje ir aplankys po Washingtono dar Los Angeles, Minneapolis, Čikagos, Bostono ir New Yorko miestus.

Kultūrinis Amerikos-Sov. Sąjungos bendravimas prasidėjo 1958 m. Ateinanti parosara rasidės derybos dėl naujo dviejų metų susitarimo. Būsimoji paroda jau buvo sutarta anksčiau, tik dėl Amerikos žydų veiklos sovietai buvo parodos atsiuntimą atidėję. Už šią liaudies meno parodą Amerika siunčia i Sovietų Sąjungą savo mokslinių tyrinų ir išsivystymo laimėjimų parodą, kuri aplankys Tiflisą, Maskvą, Donecą, Volgogradą, Kazanę ir dar vieną miestą, kuris dar nėra nutartas.

Sovietų liaudies meno parodoje būsiąs brangiais akmenimis išpuoštas baldas, kurį naudojo Jonas Žiaurusis. Bus audinių, keramikos, aukso, odos, medžio dirbinių, iš viso 1,500 atskirų eksponatų.

Paskutiniai rinkimai daugiau parlamento vietų davė etninėms flemų ir valonų partijoms, o senųjų politinių partijų atstovų skaičius sumažėjo. Dėl to yra sunkiau parlamente surasti bendrą vyriausybės liniją, kuri visiems atstovams būtų priimtina.

Prezidentas Tito, pasma mas kroatų liberalus ir s stistus, pagrasino, kad i priešams demokratijos nėra tija sutvarkys neištikimu o jei reikės, pasius kariu

New York Times šių i šviesoje klausia vedamų "Ar Jugoslavija pavojuje? seniai yra svarstoma, kas tiks Jugoslavijoje, kai ne prezidento Tito. Dramatišk kiai Kroatijoje rodo, kad dentų streikai, demonstr i kroatų komunistų pa valymas rodo kroatų nacio mo atgimimą. Kroatija no siskirti nuo Jugoslavijos. glūdi pavojus, kad Jugosl gali suirti ir jos vietoje ga sirasti pusė tuzino mažų, vieną kitas nusistačiusių vi būjų.

Pagal NYT vedamąjį, gausia rūpesčio sukelti i mai, kad Sovietų Sąjungą tai bando kroatų kursty siekia sugriauti Jugoslaviją. karų Europoj gyveną kroat; seniai ėmė kalbėti apie r klausomą Kroatiją, kuri g tų Sovietų Sąjungos globoj sovietų paramą iškovoiti Ki jos nepriklausomybę kroat rėtų duoti Maskvai strate; aviacijos ir jūrų laivyno b Laikraštis neabejoja, Maskva galėtų šitokį žai Jugoslavijoje žaisti. Toks ž mas būtų pavojingas ne tik ropas bet ir viso pasaulio ta Sovietų įgulos Kroatijoje keistų visą vaizdą pietin Nato sparne.

Hanrahan neboj partijos sprendin

ČIKAGA. — Illinois prok ras Edward Hanrahan pask spaudos konferencijoje, kad nežiūrėdamas, kad demok partija išstatė kitą kandi prokuroro vietai, jis vien ka datuos ir pats. Vis leisią suotojams nuspresti pirmin se rinkimuose, ką jie nori tyti demokratų partijos ka datu.

Demokratų vadas, Čiki meras Daley spaudai parei kad "kiekvienas turi teisę i didatuoti". Kandidatų gamas rodas demokratų part jėgą. Tegul balsuotojai nuspdžia, pareiškė meras.

Tyrinėjant, ar tikrai par po peticijomis, siulanč kandidatus i prokuroro vi buvo suklastoti, patirta, kad dirbtų parašų yra ne tik tei Bergo, oficialaus demokratų didato i prokurorus, peticij bet jų yra ir po paties Hanra peticija bei po respublikonų didato i Hanrahan-vietą i nard Carey peticija. Čiki lakiraščiai atidengė daug par

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems savo kostumeriams ir geros valios lietuviams
If you are an Apartment Owner, you
should have State Farm's
APT OWNERS PROTECTOR
One low-cost package policy covers your
building and you!

Here's why apartment owners benefit from State Farm's
AptOwners Protector.

- ☐ Efficient — one policy, one renewal date, one agent providing fast State Farm service
- ☐ Economical — important savings for you
- ☐ Flexible — optimum coverage to suit your needs
- ☐ Continuous — convenient, automatic renewal upon payment of premium (most states)

Call or see:

FRANK ZAPOLIS

3268½ West 95th Street

CHICAGO, ILL. 60642

Phone: GARDEN 4-8654

State Farm is all you need to know about insurance

State Farm Fire and Casualty Company

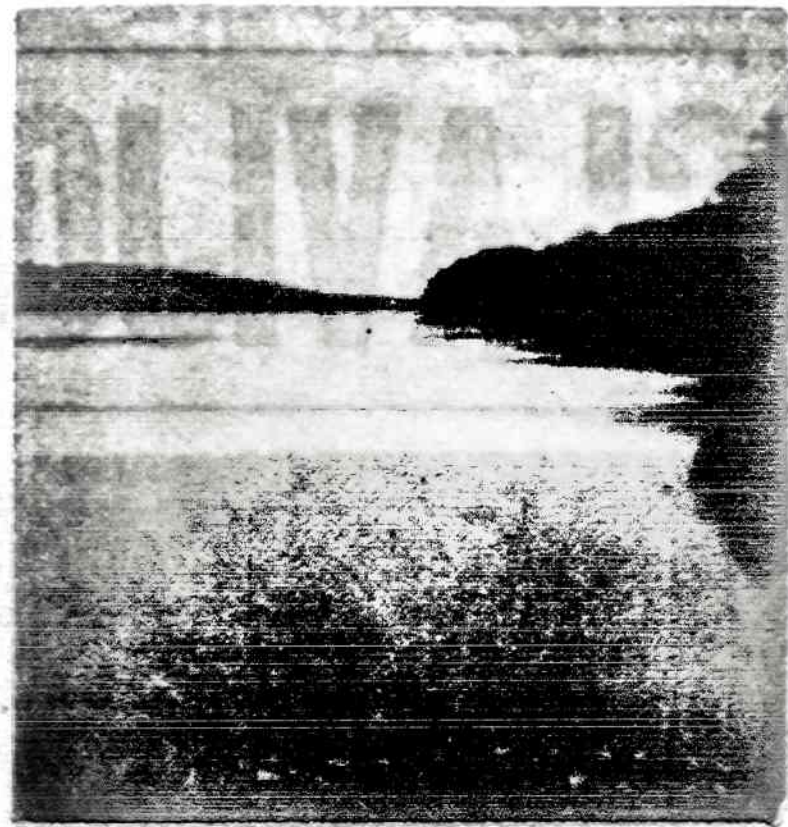
Home Office: Bloomington, Illinois

KUR SENŲJŲ LIETUVIŲ GYVENTA

XVI
(Tęsinys)

Vyskupo Kanceliarija Scranton, Pa.

Švento Juozapo Lietuvių Katalikų Parapijos nariams pasveikinimas

Gražusis Skrantono ežeras, aplink kurį yra padarytas 4 mylių takas pasivaikščiotojams

Teisimas nusprendė, kad Scranton vyskupas turi atiduoti bažnyčios nuosavybės aktą (deed) grupei ekskomunikuotų netikėlių asmenų, priklausiusių Scranton lietuvių parapijai.

Kadangi bažnyčia negali būti naudojama kitokioms pamaldoms, kaip tik katalikiškoms, o yra neleistina laikyti katalikiškas pamaldas bažnyčioje, kurią kontroliuoja žmonės, kurie niekina bažnyčią ir jos teises, kurie neteko katalikų tikėjimo. Aš su didžiausiu skausmu esu priverstas pritaikyti Lietuvių Katalikų Švento Juozapo parapijai interdikto, kol parapijos nariai nešmes netikėlių ir vėl paves Scranton bažnyčią Scranton Diocезijos vyskupui pagal katalikų bažnyčios įstatymus. Aš dabar skelbiu, kad lietuvių katalikų Švento Juozapo Bažnyčia, North Maine Ave., šiame Scranton mieste bus interdikto galioje nuo vidurnakčio sekmadienio gegužės 31—birželio 1 1908 metų ir kad jokios katalikiškos pamaldos negalės būti čia atliekamos ir kad nei vienas katalikas neprivalo ją lankyti, jeigu nenori susilaukti bažnyčios prakeikimo iki interdikto nebus atšauktas...

Matyt, vyskupui kunigas Kaupas pasirodė nepakankamai dar tinkamas, kadangi jį iškėlė ir jo vieton atkėlė kun. J. Kurą, kurs greit suskaldė parapiją, suorganizavo vyskupui lojalių parapijonų grupę, kuri jau kreipėsi į teismą žemesnėje instancijoje ir tas vėl priteisė parapijos turtą atiduoti vyskupo naudai. Vėl apeliacija ir aukštesnį teismą ir 1910 m. liepos 8 d. Superior Court vėl panaikino žemesniojo teismo nutarimą, grąžino parapijos nuosavybę parapijai ir priteisė vyskupui sumokėti teismo išlaidas.

Vėl vyskupas kelia naują bylą prieš parapiją ir vėl laimi, ir vėl lietuviai apeliuoja į Superior Court, kurs 1910 m. gruodžio 9 dt. vėl panaikina žemesniojo teismo sprendimą ir įsako vyskupui sumokėti jau \$1,465.30 teismo išlaidų. Vėl vyskupas kelia bylą ir žemesnis teismas patenkina vyskupo pretenzijas. Vyskupas išėjo laimėtojas... Štai kaip "sprendimu nepatenkintieji įsteigė tautinę savo parapiją", kaip viename sakinyje Kučas teisingai parašė.

The Way of All Flesh...

Tie lietuviai, kurie pasiliko neatsiskyrę, ramybės ir toliau neturėjo. Klebonas Kuras, padėjęs vyskupui Hoban nugalėti savo parapijonis ir atimti jų bažnyčią, parapijonis ramino sakydamas, kad bažnyčia vis tiek yra jų; pagaliau 1937 metais pats mirė. Vyskupas Hoban, pasijutęs pilnateisiu savininku, parapijonų nesiklauses atsiuntė jiems klebonu nemėgiama kun. Miliauską. Parapijonys paskelbė "sėdėjimo streiką" ir keletą dienų ir naktų pasikeisdami sėdėjo klebonijoje nieko neįleidami ir iškabino plakata, kad "Mes nemorim Miliausko. Mes priimsim bile kunigą, tik ne Miliauską".

Vyskupas ryžosi lietuvius dar kartą nugalėti ir įsakė kun. Miliauskui kleboniją "užimti". Atsivedęs kelis policininkus išlaužus duris, kun. Miliausko buvo

įleistas vidun, bet vakare susirinkęs apie 100 žmonių būrys iškėlė klebonijos langus, ir nuo to du policininkai ne tik saugojo kleboniją, bet ir patį kleboną lydėjo į bažnyčią ir iš bažnyčios.

Kunigas Miliauskas savo globėjui neliko skolingas. Kai vyskupas švento Juozapo parapijai uždėjo \$65,000 kontribuciją, klebonas Miliauskas jam surinko \$72,000!

Scranton 1905—1930 metais būta apie 10,000 lietuvių ir buvo gyvas veikimas. Dr. Šliupas per 15 metų (nuo 1910 iki 1915) čia leido "Laisvąją Mintį" su jaunimo priedu "Jaunimo Sapaui"; buvo ruošiami vaidinimai, koncertai, smarkiai reiškesi ideologinė kova. Anglies pramonei išsisėmus, dėl darbų stokos daug lietuvių išsikėlė kitur, nauji ateiviai neprigijo; jauniesnioji karta, negaudama iš veiksmų jokio tautinio kultūrinio impulso, kuria mišrias šeimas ir buvusi tvirta lietuviybė mūsų akys miršta... Dar egzistuoja lietuvių klubas, bene 3 SLRKA ir 2 SLA kuopos. Lietuviška veikla koncentruojasi visnintelij išlikusioje grynai lietuviškojo saloje — Lietuvių Tautinės Katalikų Bažnyčios parapijoje.
(b. d.) J. Pr.

Rusai kritikuoja Kinijos politiką

MASKVA. — Sovietų Sąjungos "Pravda" stipriais žodžiais kritikuoja komunistinę Kiniją. Ji davusi Amerikos agresoriams laisvas rankas Indokinijoje, o už tai Amerika prizadėjusi pripažinti Taiwaną Kinijai. Pirmą kartą sovietų spaudoje tiesioginiai puolamas kinų premjeras Chou En Lai.

"Pravda" rašo, kad Nigerijos civiliniam karui vykstant, Kinija atvirai rėmė Biafros sukilėlius, norėjusius atsiskirti nuo Nigerijos. Tačiau dabar, kai bengalai norėjo atsiskirti nuo Pakistano, Kinija rėmė karinę Pakistano diktatūrą. Kinija vedanti derybas už arabų nugarų ir su Izraelio agentais.

Sovietų premjeras Kosyginas, Kubos delegacijos pagerbimo balluje, griežtai pasmerkė Amerikos bombardavimus šiaurės Vietname.

WEATHER FORECAST and Fire Danger Rating

WEATHER	FIRE DANGER RATING
TEMPERATURE HIGH	LOW

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 val.

LAI KALĖDŲ ŠVENTĖS ATNEŠA
JUMS TAIKĄ IR LAIMĘ

Daniel J. Coman, Jr.

DEMOCRATIC ENDORSED CANDIDATE

United States Congress

3rd Illinois District

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
visiems savo klientams linki

GIFT PARCEL TO LITHUANIA

(Package Express and Travel Agency, Inc.)

2608 West 69th St. Chicago, Ill. 60629
Tel. WA 5-2787

Vytautas Žukauskas ir Maria Noreika

GARSINKITĖS NAUJIEŖOSE

NOW...

Earn interest from date of deposit to date of withdrawal on Regular Passbook accounts.

INTEREST COMPOUNDED DAILY
PAID QUARTERLY
We pay highest rates permitted by law.

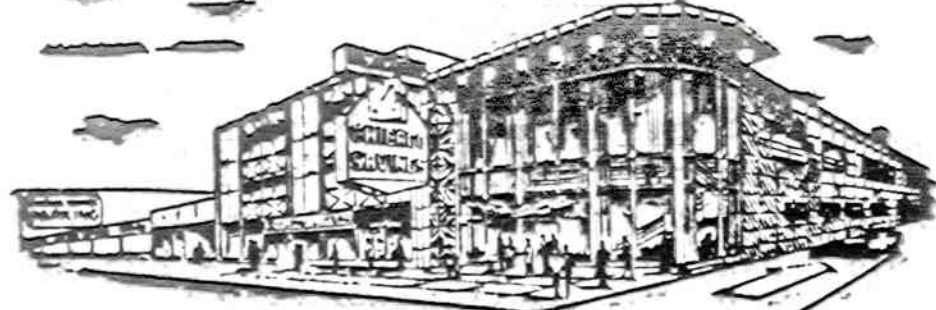
ASSETS OVER \$160,000,000
RESERVE OVER \$14,500,000

STANDARD FEDERAL

SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE AT SACRAMENTO • CHICAGO, ILLINOIS, 60632 • 847-1140
OFFICE HOURS • Monday, Tuesday, Thursday & Friday, 9 a.m. to 8 p.m.
Saturday, 9 a.m. to 12 Noon • Wednesday, no business transacted.

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

Mrs. PHIL PAKEL, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon 12 P M to 4 P M, Tues 9 to 4, Thurs & Fri 9 to 8, Sat 9 to 12:30

ATEJO KALĖDOS - TOS PAČIOS BĖDOS

Ateina Kalėdos — tos pačios bėdos, sako priežodis, kurs linka pakartoti ypač turint galvoje saugumą Chicagos mieste, kur jau tiek toli nueita, kad nebesaugu žmogui į gatvę išeiti net dienos metu, o jau važiuoti miesto transportacijos priemonėmis — CTA autobusais ar elektriniais traukiniais ypač vakare ar naktį stačiai pavojinga gyvybei. Štai tik vienos paros nuotyčiai:

Praeitą trečiadienį pavakaryje ne tarnybos metu eidami miesto centre Prairie Avenue distrikto policijos viršininkas James O'Grady ir detektyvas Thomas Minasola prie 183 W. Monroe St. garažo ant šaligatvio pamatė permuštą moterį, iš kurios plėšikas plėšė rankinuką ir jį išplėšęs leidosi bėgti. Kai tie policijos valdininkai plėšiką pasivijo, šis atsigręžęs paleido į O'Grady kelis šūvius, peršaudamas jį per šlaunį. Kai Minasola plėšiką antrą kartą pasivijo ties 20 S. Wells St., jis nebegalėjo šauti, kadangi toje vietoje pasitaikė daug žmonių, į kuriuos įsimašęs plėšiką paleido į O'Grady kelis šūvius, peršaudamas jį per šlaunį. Kai Minasola plėšiką antrą kartą pasivijo ties 20 S. Wells St., jis nebegalėjo šauti, kadangi toje vietoje pasitaikė daug žmonių, į kuriuos įsimašęs plėšiką paleido į O'Grady kelis šūvius, peršaudamas jį per šlaunį.

Tos pačios dienos vakare keturi jaunikliai sulipę į CTA autobusą California Ave. ir Jackson bulvaru kampe parei-

kalavo iš konduktoriaus Leo Parkerio atiduoti pinigų. Konduktoriui paaiškinus, kad pinigų iš užrakintos dėžės jis negali išimti, vaikėzai apiplėšė jį patį, atimdami \$265 ir per šovę dešinę ranką, patys Wash tenaw ir Jackson gatvių kampe išsokę pabėgo. Konduktorius nuvažiavęs iki Western Ave. keleivius išlaipinęs pašaukė policiją, žinoma, po laiko.

Tą patį trečiadienį vėlai vakare CTA traukinėliu iš miesto centro grįžtantį Robert Shea, 40 metų amžiaus, prie 63 Street ir Racine Ave. keturi jauni juodukai vagone nušovė. Dar tebevažiuojant 63 ir Halstead gatvių sankryžoje tie vaikėzai priėję prie jo pareikalavo pinigų. Vienas jų turėjo šautuvą ir pradėjo grasinti nusausius, bet Shea jį atstūmė ir juodukai išėjo į kitą vagoną, bet netrukus grįžo ir vėl pareikalavo pinigų, o kai Shea vėl pasipriešino, vienas vaikėzas paleido vieną šūvį pro vagono langą ir tris šūvius į Shea, peršaudamas per galvą. Žudikai pabėgo, o Shea mirė tebevažiuojant į ligoninę. Traukinėlio konduktoriui šūvius išgirdęs, per radiją pašaukęs pagalbos, kuri žinoma buvo pavėluota.

Kai paauylių valkatų ištisi būriai važinėja miesto susisiekimo priemonėmis ir šaudo žmones, tų žmonių ne tik nėra

ne mažiau, bet ir jiems patenka apsiginti draudžiama. Ne kartą policijos autoritetai aiškino, ypač moterims, kaip nuo užpuolikų "gintis". Girdi, geriausi ginklai tai nuo kojos nusimautas batukas, tik ne smaila kulnė, kad plėšiko nesužeidus! Kitas geras ginklas esąs — garsiai rėkti, bet visų geriausias tai susuktas laikraštis, dar geriau suvyniotas žurnalas!

Kuomet daugelis žmonių, ypač vakarais nebedrįsta iš namų išeiti, nebekalbant į parengimą, susirinkimą ar į svečius nuvažiuoti, tokie patarimai yra tik iš žmonių pasityčiojimas. Kaip matyti, daugumas Chicagos piliečių, ypač kurie neturi automobilio, ir per šias šventes saugumo sumetimais liksis sėdėti namie duris užsibarikadavę.

jp

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIULIS

Our parking problem is over.

And so is yours.

Vieta automobiliui pastatyti mums seniai rūpėjo. Tikras vargas važinėti ir važinėti aplinkui ir žiūrėti, kur pastatyti mašiną. Mums šis klausimas nei kiek nemažiau rūpėsčių kėlė, negu Jums. Todėl mums labai malonu pranešti apie padidinimą mūsų vietos automobiliams pastatyti. Naujas sklypas duoda mums vietos 60 mašinų... Padvigubina jūsų galimybes rasti tinkamą vietą mašinai pastatyti...

Padidinta vieta mašinoms pastatyti seka mūsų nauja kompiuterinė atskaitomybės sistema, sutrumpinusi mūsų linijas prie kasos langelių. Du nauji pagerinimai padeda mums geriau jums patarnauti. O vadovybė jau rūpinasi naujais pagerinimais.

Assets over \$41,000,000.

UNION FEDERAL SAVINGS

and loan association
3430 South Halsted Street • Chicago, Illinois 60608
Phone 523-2800

Lobby Hours: Mon., Tues., 9-4, Thurs. 9-5, Fri. 9-6, Sat. 9-12

Walk-up Window

Mon.-Sat. 8:45-9, Sat. 12 noon to 1

Assets over \$40,000,000

Member F.S.L.I.C.

3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, DECEMBER 27, 1971

5%

PER ANNUM
PASSBOOK
ACCOUNTS

5³/₄%

PER ANNUM
\$1000 or more
certificates
1 year min.

HIGH RATES

PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632

TEL: LA 3-8248

(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

6%

PER ANNUM
\$5000 or more
certificates
2 year min.

5¹/₂%

PER ANNUM
Investment
Bonus
certificates

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone MA 1-4100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per 6 months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per 6 months, \$6.00 per 3 months; Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Lietuvoje tarybų valdžios nėra

Okupantas bando sudaryti įspūdį pačioje Lietuvoje ir užsienyje, kad rusų okupuotoje Lietuvoje yra darbo žmonių tarybos, kurios sudaro pagrindą "tarybinei valdžiai". Laisvų, darbo žmonių rinktų tarybų niekad nebuvo Rusijoje, jų nebuvo, nėra ir dabartinėje Lietuvoje. Prieš 50 metų visa komunistinė spauda tekalbėjo apie proletariją, darbininkų, darbo valstiečių ir kareivių tarybas, bet paskutiniu metu proletariatas jau iškritęs. Dabar okupantas tebekalba tik apie darbininkų, o dar dažniau apie "darbo žmonių" tarybas.

Rusų valdomoje Lietuvoje paskutiniu metu dažniausiai minimi "darbo žmonės". Kiekvienam aišku, kad niekad Lietuvoje proletariato nebuvo. Įvairūs "socializmo teoretikai" bandė išrasti "proletarus" Lietuvoje, patarė jiems vienytis, bet kai reikėjo šią sąvoką tiksliai nusakyti, tai reikalas pasunkėdavo. Lietuvoje buvo galima rasti vieną kitą nusigėrusį ir ligotą "lumpen-proletarą", bet nebuvo vadinamo klasinio proletaro. Netenka stebėtis, kad jis jau stumiamas ir iš šiandien okupanto vartojamo žurnalistinio žargono.

Lietuvoje rusai dabar vartoja "darbo žmones". Jie nori lietuvius įtikinti, kad rusų karo jėgų pavergtą Lietuvą valdo ne specialūs Kremliaus pasiuntiniai, bet pačios Lietuvos darbo žmonės. Jie tvirtina, kad Lietuvos darbo žmonės valdo kraštą per "darbo žmonių tarybas". Šių metų gruodžio 16 dieną "tarybų" Lietuvos prezidentas Motiejus Šumauskas paskelbė pagrindinius "deputatų tarybos sudarymo" ir veiklos principus. Naujai paskelbtame įstatyme suminėtos miesto darbo žmonių "deputatų tarybos teisės ir pareigos".

Pirmomis rusų okupacijos savaitėmis lietuviams teko daug girdėti apie "rinkimus" apie kandidatus į "liaudies seimą". Ne vienas Amerikoje gyvenančiam lietuviui savo akimis teko matyti tų "rinkimų" eigą. Kiekvienam aišku, kad ten niekas jokių kandidatų nerinko ir tie "rinkimai" buvo bereikšmiai. Kandidatus parinko Maskvos tarnybon įsitraukusieji lietuviški kvailingai, o juos tvirtino pats Dekanozovas. Tokiu klasingu būdu "rinktas liaudies seimas" rusams tapo "teisiniu pagrindu" Lietuvai prijungti prie Sovietų Sąjungos. Tai buvo pasityčiojimas iš lietuvių ir iš rinkimų. Tuo metu Zenkevičius Jungtinėse Tautose dar ir šiandien bando teisingi nepriklausomos Lietuvos panaikinimą ir jos įjungimą sovietų imperijon.

A. VILAINIS ŠIDLAUSKAS

GRIMZTANTI SALA SU KYŠANČIAIS BOKŠTAIS

2

Tačiau vis tiek Amerikos katalikų hierarchija savo politikos tebesilaiko užsispyrusiai ir tebesiekia to savo klaidingai pasirinkto tikslo, visas tautybes suvirstinti angliškai kalbančią katilę. Atkakliai tebesiškama ne tik kalbų sunykimo, bet ir papročių — tradicijų visiško išnykimo iš gyvenimo išnaikinimo, ką parodė mums ir lietuvių Kazimierinių Kapinių reikalas.

Apie tas buvusias ir esamas sąlygas aš kalbu plačiau todėl, kad jos ne tik ryškiai nušviečia, apibūdina šios lietuvių kolonijos atsiradimą Westsideje, bet taip pat ir jos nykimo procesą.

Mums visiems yra žinoma, kad katalikų bažnyčiai visais laikais rūpėjo švietimo reikalai. Senaisiais laikais švietimas raišybės vardu. Dėl tų katalikų bažnyčios rankose. Ir laikams kintant ji to reikalo neišleido iš savo akių. Net valstybėms permant švietimą ir savo rankas, katalikų bažnyčia nepasileidė tik pasyviu stebėtoju. Konkordatų sudarymą gadinė atėjus, kada popiežius sudarydavo tarsi sutartis, kaip valstybėje turi būti tvarkomas religinio gyvenimo reikalas, visada pirma buvo reikalaujama suteikimo katalikams deramos laisvės švietimo srityje. Paprasčiau buvo išsiderama ne tik laisvo veikimo kunigų seminarijoms, bet ir teisės steigti

ir laikyti katalikiškas mokyklas, pradedant pradžios ir baigiant aukštesiomis — universitetais. Buvo išsiderama, kad tos mokyklos turėtų lygias teises su valstybinėmis. Ir valstybinėse mokyklose buvo išsiderama, kad ten, kur katalikai sudaro daugumą, tikybos dėstymas būtų privalomas.

Tokio pobūdžio su Vatikano sudarė ir pasirašė pirmąjį konkordatą su nuolaidomis Augustinas Voldemaras Lietuvos Vyriausybės vardu. El tų katalikų bažnyčios siekių švietimo srityje netenka nei pykti, nei stebėtis. Tai įeina į katalikų dvasinio gyvenimo formavimo sferą ir, žinoma, yra ir jos išlaikymui svarbus faktorius vienoje ar kitoje valstybėje.

Tokius konkordatus Amerika su popiežiumi nesudarinėja, nes kaip žinia, pagal jos konstituciją bažnyčia yra atskirta nuo valstybės ir visiems garantuojama visiškai religinė laisvė. Ta laisvės sąvoka yra suprantama toli siekiančia prasme. Religinės bendruomenės gali ne tik atlikinėti kulto apeigas maldos namuose, bet ir visą savo gyvenimą formuoti pagal savo religinius įsitikinimus. Gali steigti draugijas ne tik religiniam tikslui, bet ir kultūros, labdaros ir ekonominio gyvenimo reikalams. Žinoma, neišskiriant nei švietimo reikalų. Tos mokyklos turi ir lygias valstybines teises, jei tik jos prisilaiko nustatytos programos, taikomos valstybinėms mokykloms. Ta teise plačiai naudojosi religinės bendruomenės, o katalikų bažnyčia net labai plačiu mastu. Jos tan-

kiu tinklu apjuosė veik visas parapijas su pradinėmis mokyklomis. Turi labai daug aukštesniųjų mokyklų ir nemažai universitetų. Katalikų mokyklas lankančių mokinių skaičius siekia milijonus.

Amerikoje veikė jau privalomas pradinis mokymas iki tam tikro nustatyto amžiaus, bet mokiniai nebuvo verčiami lankyti valstybės ir valstijų mokyklas. Galėjo mokiniai to amžiaus metu lankyti ir privačias mokyklas, net su dėstomąja jų gimtąja kalba. Tad tos parapiškos mokyklos dėl dėstymo gimtąja kalba ir gero katalikiško auklėjimo buvo perpildytos. Tėvai ir jas savo vaikus leido su dideliu noru. Nesibaidė ir tų išlaidų, kurias reikėdavo sudėti mokyklos pastatymui ir išlaikymui. Ir tai visai suprantamas tas tėvų džiaugsmas. Juk jie norėjo, kad jų vaikai būtų ne tik šviesesni, ne tik išliktų katalikai, bet kad ir savajai tautai nebūtų dingę. Tautybės reikalas ir gimtosios kalbos mokymas tėvams buvo labai svarbus. Reikia pabėžti, jog ateivių tautinis sąmoningumas ir organizacinis veiklumas neretai prašokdavo jų pačių gimtojo krašto lygi šiuo atveju, o jei mes tai taikysime lietuvių atveju, tai galime drąsiai tvirtinti, jog tai buvo vienas iš pagrindinių tikslų. Lietuviai bažnyčioms ir mokykloms nesigalėjo didelių aukų, todėl per palyginti trumpą laiką buvo pastatyta apie pusantro šimto parapiinių bažnyčių ir beveik tiek pat prie jų lietuviškų mokyklų.

Taip vieną dieną kardinolo Mundelein laikais tokio tarmio švietimo pakifimo

reikalui archidiecezijos mokyklose atsirado reformų specialioji komisija. Pagal vieną tų laikų gyvą liudininką, ta komisija nieko daugiau ir neturėjusi savo darbo plane kaip tik tą dar užmaskuotą uždavinį, — tautybių suvirstinimą per veikiančias katalikiškas mokyklas. Esą, galvota štai atkreipti Amerikos vairotojų dėmesį, siekiant įgyti katalikams daugiau svorio Amerikos politikoje ir viešajame gyvenime.

Kad tokios įtakos tada katalikų hierarchijoje siekia, esą, patvirtina kiti pavyzdžiai. Jo manymu, Kolumbo Vyčiai nėra atsiradę be hierarchijos palaikymo — paskatinimo ir moralinės jo paramos. Neįneigiant tos organizacijos kilniųjų tikslų, ji savo struktūra esanti visai panaši ir į masonų struktūrą. Į tas organizacijas stojantieji kandidatai labai kruopščiai atrenkami pagal jų igimtus gabumus ir parodytą savo veiklą organizaciniame gyvenime. Jų priėmimo i narius atliekamos apeigos buvo ne tik su tam tikromis prie uždaru durų paslaptingomis ceremonijomis, bet ir po priesaiką, kad jie jiems pavadamų pareigų niekada neatskleis net savo giminėms. Ir jų uniforma viduramžiškai — riteriška puošni ir patraukli. Už tai, esą, daug kas šią organizaciją ir laiko katalikų masonais.

Kai tos mokyklos ir parapijos apjuosė tankiu tinklu visus katalikų naujokynus — kolonijas, tai bažnyčia džiaugėsi, kad jaunosios kartos švietimas pateko į jos visišką globą. Tačiau vos praslinko kelios dešimtys metų, kaip vyskupijose ėmė pūsti

jau kitokie skersvėjai. Gal tai padėjo atsirasti tokioms nuotaikoms ir tai, kad mokyklų išlaikymas ir jų statymas neuždėjo jokios vyskupijoms finansinės naštos.

Mokyklas statė ir išlaikė patys tose mokyklose besimokančių mokinių tėvai. Tiesa, pradžioje atsiradavo toms mokykloms bėdų ir be finansinių reikalų. Tai stoka kvalifikuotų mokytojų. Bet ir šį bėdą buvo išspręsta. Įsteigti mergaičių vienuolynai kaip tik pašalinio ir tą buvusią spragą. Juk ir lietuvių įsteigta švento Kazimiero seserų vienuolynas jau buvo sėkmingai paruošė mokytojas — seseles, kurios sėkmingai mokė lietuviškas veik visose Čikagos lietuvių parapišose mokyklose. Kur buvo dar trūkumų tose mokyklose lengvai jie galėjo būti išlyginti ir be tų reformų — komisijų. Sakysime, ir tas anglų kalbos dėstymas galėjo būti daugiau sustiprintas įvedant daugiau valandų jos mokymui. Bet atrodė, kad vyskupų ir jų palarejų galvose brendo mintis ne kaip pakelti jų švietimo lygį, bet kaip per katalikiškas mokyklas atlikti tautybių suvirstinimo darbą anglų kalbos naudai. Ir, atrodė, taip karštingai skubėjo tai padaryti net be jokio prašymo iš J. A. Valstybių politikos vairotojų.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

Dienų skeveldros

Bevertydamas "Literatūros ir Meno" Nr. 50 užtikau keletą okupuotos Lietuvos gyvenimo kasdieninio "nuotraukų". Manau, jos būsiandos įdomios ir skaitytojams.

1. J. Burneika — valstybinio dailės instituto vyr. dėstytojas str. "kapai ir antkapiai", tarp kita ko, rašo:

"Daugelio mažesnių mūsų miestų turi istorijos bėgyje susiformavusių planingų struktūrų: bažnyčia — turgaus aikštė — kapinės. Ši struktūra gal ir neturi likti kanonu, tačiau beatodairiškai ją grauti nederėtų. Tuo tarpu, naujai sudarinėjant miestų generalinius planus, kartais, rimčiau nepamarsčius, nusprendžiama kapines iškelti arba jų vietose padaryti žalią zoną (Birštonas, Druskininkai, Biržai, Alytus, Rokiškis). Abejotinos tendencijos. Projektuojant ir tvirtinant tokius objektus, kibernetinės mašinos principai netinka.

Kultūros paminklai didžiulį savo ilgaamžiškumą, o štai Vilniaus Žvėryno kapinės, ko gero, taps trumpaamžiškumo sinonimu. Jos išaugo miesto vykdomojo komiteto valia per pastaruosius keliolika metų. Tačiau šis faktas miesto plane nebuvo ir nėra fiksuojamas. Dabar kapines projektuojama panaikinti. Atseit — nėra popieriuje, tai gali nebūti ir tikrovėje."

Panaši klasta buvo vartojama įvairioms "taryboms" rinkti. Į dabartinės Lietuvos "tarybas" kandidatus parenka ne proletariatas, kurio nebuvo Lietuvoje, ne darbo žmonės, netgi ne darbininkai, bet komunistų partijos sekretoriai. Okupantas, bandydamas sudaryti teisinį pagrindą kraštui valdyti, veik kas penki metai prieina įsitikinimo, kad veikusieji "tarybų deputatų" įstatymai buvo netikę. Šiandien jau paruoštas ir oficialiai paskelbtas naujas "tarybų deputatų" įstatymas. Dabar pasipils visa eilė straipsnių, kuriuose bus aiškinamas naujai paruošto įstatymo pranašumas. Bet Motiejus Šumauskas taip pat pasirašė nuostatą, kuris sako, kad tuo tarpu, kol bus praktiškai pritaikyti nauji "tarybų rinkimų" paragrafai, tai galios iki šio meto veikęs įstatymas.

Tikrovė yra tokia: rusų okupuotoje Lietuvoje laisvai rinktų darbo žmonių tarybų atstovų niekad nebuvo. Naujai paskelbtas įstatymas jų neduos. Jeigu okupantas leistų Lietuvos darbo žmonėms laisvai ir be policijos represijų pasirinkti savo atstovus ir bet kokias tarybas, tai komunistai ir komunistų parinkti būtų iš tų tarybų iššluoti. Dabar Šumauskas paskelbė įstatymus, kuriais komunistų partijos sekretoriai, vykdydami partijos centro komiteto valią, parinks į tas "tarybas" partijos rinktus žmones. O Lietuvos komunistų partija, kaip jos sekretorius keliais atvejais paskelbė, yra tikrai rusiškosios ginkluotos jėgos karo būrys.

Toliau:

"Vilniaus centre yra Saulės, Bernardinų kapinės, kuriose nemaža registruotų kultūros paminklų, gausu mūsų istorijos, mokslo, kultūros veikėjų kapų, skendinčių toli gražu ne gelėse. Čia greičiau rasi tuščią butelį..."

J. Burneika rašo "Saulės... kapinės", kur jos tokios?!

Bet tekalba autorius: "Subtiliesiems jautresniems reikėtų būti, parenkant kapinėms vietą. Štai grigiškėčiai, trakiškiai savo mirusiuosius amžinam poilsiui pradėjo guldyti autostrados pašonėje"... 2. Įžanginiame str. skaitome:

"Redakcijos planuose buvo straipsnis apie prekybos kultūrą. Šia tema apsiėmė pakalbėti vienas poetas. Ką gi, po etai irgi ne šventa dvasia gyvi, jiems, kaip ir kiekvienam mirtingajam, reikia ir apsigręsti, ir pavalgyti, ir atsigerti, kuo ir rūpinasi mūsų prekyba. Autorius nuosirdžiai rinko medžiagą, prisirašė blonknotą informacijos apie procentus, pereinausias vėliavas, prekybos vadovus bei darbininkus. Ir štai prieš keletą dienų to poeto skambutis ir redakcijai: — Straipsnio nerašysiu. — Kodėl?!

Priremtas prie sienos, poetas paaiškino priežastį. Pasirodo, jau kelinta diena jis vaikšto po krautuves, ieško-

damas kelių netidelių vinukų — atsiknojo lango stiklas, reikią prikaloti. Dejo jo pastangos bergždžios, — tokios prekės Vilniaus parduotuvėse nėra. Tai kokia gali būti kalba apie prekybos kultūrą, sako poetas, jeigu sostinėje, atspirašant, vienes nenusipirksi..."

Vartant "Šluotą" į akis kren-

ta sustiprinta akcija prieš Vatikano Lietuvių. Matyt, naujos Kremliaus instrukcijos... Vincas Brizgys ("vyskupiška sutana" ir kt.); puolama Bal-fas, siuntiniai ir tt.

Ne be reikalo pačioje "Šluotoje" išpažįstama, kad "geriausiai valdomas įrankis — šaukštas..." J. Cicėnas

ADOMAS VARNAS APIE XX AMŽIŲ

Ateities žmogus su pasibaisėjimu žvelgs atgal į XX amžiaus klaidžiojimus ir sūtemas

Lietuvių tautinio meno patriarchas Adomas Varnas, gimęs 1879 m. sausio 1 d., kuriam šiais Naujais Metais sukanka 93 metai garbingo ir kūrybingo gyvenimo, per Rudžių Lietuvių Radio Forumą paprašytas be kitko pasisakyti apie dabartines meno apraiškas, atsakė:

Menas buvo ir tebėra gyvenimo atspindys. Kiekvieno amžiaus mene galima atpažinti tų laikų gyvenimą. Šiems laikams yra būdinga pasimetęs ir nužmogintas žmogus. Nežiūrint nepaprastų žmogaus atsieikių technikos ir civilizacijos srityje — kaip atomo pažadojimas, kelionės į erdves ir pan. — man atrodo, dvidešimtas amžius bus atžymėtas istorijoje kaip vienas juodžiausių jos lapų. Iki šio amžiaus žmonijos istorijoje nebuvo tokio masto niekšybų kaip:

1. masiniai — milijonai — beginklų žmonių žudymai — genocidas, siekiant užgrobti jų gyvenamas sritis ir turtus; 2. masiniai tautų pardavimai, kaip įvyko Stalino — Hitlerio suokalbyje ar vadinamų "didžiųjų" konferencijose Jaltoje, Teherane

ir kitur, kur milijonai žmonių, jiems net nežinant ir nenujaučiant, buvo nuskirti vergijon ir mirčiai. 3. negirdėto laipsnio veidmainystė, kai laisvės, žmoniškumo, rojus gerbūvio ir net moralumo vardu pasauliui nešama vergija ir mirtis.

Turbūt, neapsiriksiu, kad ateities istorikui kai kuriuos "didiuosius" šio amžiaus valdovus — dėl jų visiško padėties nesu-pratimo ir įvykių nenumatymo — teks nuskirti į politinių neišmanėlių ar net idiotų tarpą.

Taip pat ir religiniai vadai, užuot išlikę žmonijos dorovės uolomis, nulenkę galvas didiesiems žmonijos žmogžudžiams ar jų atstovams.

Šitokiems esant žmonijos valdovams, ko begalima laukti iš eilinio žmogaus. Sumenkęs dvasioje ir pasimetęs jis ieško naujų moralės dėsnių pateisinti savo klaidžiojimus ir sūtemas. J. P.

Sveikinu Naujienas ir visus lietuvius

su

Kalėdomis ir Naujais Metais

Ričardas Estka

PATRIA STAMP AND COIN

6312 So. Western Ave.

Chicago, Ill. 60636

ŠV. KALĖDŲ proga sveikinu visus klientus, draugus ir pažįstamus linkėdama visiems geresnių ir linksmesnių Šv. Kalėdų ir ateinančių Naujų Metų!

LEOKADIJA BRAZDIENĖ

Maisto produktų krautuvė ir resoranas

2617 W. 71st St., Chicago, Ill. — Tel. PR. 8-2030

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

DR. ANNA BALIJONAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012
Telefonai: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikėtai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telefonai: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlack 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir sekmadien. tikėtai susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadien. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien. antradien. ket-
virtadien. ir penktadien. nuo 8 iki
7 val. popiet. Ketvirtadien. ir sekmadien.
nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien. antradien. ket-
virtadien. ir penktadien. nuo 8 iki
7 val. popiet. Ketvirtadien. ir sekmadien.
nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradien. nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurģija
Ofisai: 2750 WEST 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadien., antradien., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadie-
niais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlack 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonai: HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonai: GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ba-
dai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 8-8, Seštadieniais 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

MENULIO LEGENDOS

Kaip kiškis ant Mėnulio pateko?

Nors jau gerosios skaičios as-
tronomų buvo nusikridę į Mėnu-
lį, jame vaikščiojo ir važinėjo ir
daugybės kartų aplinkui skrai-
dė, tačiau nė vienas jų neteko
susitikti ar nors pamatyti nei
Kaino, nei pono Tvardausko, nei
Titanų, nei indėnų karalaitės
aanei kiškio.

Zmonės jau žiliausioje senovė-
je suko sau galvas į Mėnulį žiū-
rėdami ir jame keistas figūras
matydami bei jas pagal savo iš-
manymanį aiškindami.

Senovės graikai vakarais žiū-
rėdami į Mėnulį pilnatyje "ma-
tydavo" sidabrinę karietę va-
žiuojančią dievaitę Selenę besi-
vaikančią gražųjį piemenį Endi-
mioną. Jie taip pat žiūrėdavo
Mėnulyje vaikščiojančius Tita-
nus, kurie Zeusui nugalėjus Kro-
nosą buvo nutremti į Tartarą
(pragarą).

Pasirodo, tie mitai nebuvo pa-
čių graikų išgalvoti, o buvo sko-
linti iš egiptiečių; savo ruožtu
graikai gražiąją Selenę perkrikš-
tiję į Artemidą perleido romė-
nams jau kaip Dianą.

Legendų apie Mėnulį turi vi-
sos tautos; vienos susietos su
laime, gėriu ir pačiu rojumi, ki-
tos su visokių piktų.

Indėnų rojus

Kaip ir visos legendos, taip
sąvoka apie rojų priderinta kiek-
vienai tautai pagal jos skirting-
gas gyvenimo sąlygas ir pagei-
davimus. Pavyzdžiui, Saliva
genties indėnams rojus reiškė
vietą, kur nėra uodų; toks ro-
jus buvo Mėnulyje. Gyvendami

Pietų Amerikos karstose drėg-
nosose dūnglėse jie buvo uodų
tikrai rojumi tokią vietą, kur jų
uodų nebūtų. Dėlko jų supra-
tumu uodų Mėnulyje nėra? Dėlto,
kad palipus į kalnus uodų smar-
kiai sumažėja, o kadangi Mėnu-
lis už visus kalnus aukščiau, aiš-
ku, kad ten jų piktavalių visiškai
nebėra.

Mergina Mėnulyje

Mergina Mėnulyje išsigalvojo
indėnų gentis Irokėšai. Gyven-
dama Žemėje ta mergina nie-
kuo nebuvo patenkinta. Amži-
nai skundėsi ir aimanavo, paga-
liau tiek ji įkyrėjo savo pus-
broliams, kad šie merginą nu-
sviedė į Mėnulį. Tenai ji diena
iš dienos mezga sau vilnonę ske-
petą galvai papuošti, bet sykį
per mėnesį trumpam laikui me-
ta mezgimą, kad galėtų pamai-
šyti puode verdamą kukurūzų
košę, pradeda žaisti dar nebaig-
tą skara, išardydama visa iki to
padarytą darbą; po tam prade-
da skarą mezgti iš naujo.

Kaip Buda išgelbėjo kiškį

Kiškis ant Mėnulio atsirado
iš Budos malonės. Dėl 530 me-
tais prieš Kristų vykusio indų ku-
nigaikštis Sildhartha Gautama
apleido savo palocius ir pradė-

Ekskursijos į Lietuvą 1972 metais

Walter Rask - Rasciauskas,
pirmas pradėjęs vežti žmones į
Lietuvą, tą darbą sėkmingai tę-
sia jau 11 metų. Jo tvarkingai
suorganizuotos ekskursijos vyk-
sta sklandžiai. Šią vasarą jo va-
davijamas American Travel
Service Bureau nuvežė 6 ame-
rikiečių grupes į Lietuvą. No-
rėjo daugiau žmonių nuvažiuoti,
bet dėl vėlybos registracijos
negalėjo to padaryti, nebuvo
viets.

Ateinančiais metais Rasciaus-
ko įstaiga planuoja nuvežti Lie-
tuvon net 10 grupių. Vienos
ekskursijos buvo 17 dienų, kitos
po 21 dieną. Prie jų bus gali-
ma prisijungti Čikagoje, New
Yorko ar Montrealyje. Kas iš
anksto užsiregistruos, tai galės
pasirinkti jam patogiausią ke-
lionės laiką. Su vėliau besire-
gistruojančiais gali tas pats atsi-
tikti, kas atsitiko šiais metais.
Todėl patariame planuoti iš an-
ksto ir laiku užsiregistruoti.
Rašykite arba informacijų kreip-
kitės tokiu adresu:

American Travel Service Bureau
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel.: (312) 238-9787

Taip pat paruošiami kvieti-
mus giminingiems atvykti į Ameri-
ką. Teikiame informacijas ke-
lionių reikalais ir visus pasaulio
kraštus. Parūpiname bilietus ir
reikalingas visas. (Pr).

jo klajoklio gyvenimą po miškų
ir laukų.

Vieną dieną jis buvo iš bado
tiek nusilpęs, kad nebepajėgė
pajudinti nei rankų, nei kojų.
Tuo metu prie jo pribėgo kiškis
ir matydamas visiškai be jėgų
kunigaikštį prakalbėjo į jį sa-
kydamas: "Jei esi tiek alkanas,
pasikurk ugnį ir išsikepk ma-
ne ir suvalgyk".

Kunigaikštis ugnį dar šiaip
taip sukūrė, bet kiškio užmušti
neturėjo jėgų. Tuomet kiškis
pats išėjo į ugnį. Sujaudintas
toku pasiaukojimu, Gautama
paskutiniame momente išgelbė-
jo kiškį ir iš dėkingumo nusvie-
dė jį į Mėnulį, kur jam nebūtų
pavojaus iš medžiotojų pusės.
Traukdamas kiškį iš ugnies Gau-
tama tartum atsibudo — pama-
tė, kad pasaulyje esama ir gerio.
Nuo to laiko jis įgavo Budos
vardą, kas Sanskrito kalboje rei-
kia "Atsibudęs".

Kiškis Mėnulyje įsigijo drau-
gę — varlę. Kanados indėnai
pasakoja, kad varlė į Mėnulį nu-
ginė meilės baimė. Būtent į var-
lę įsimylėjo vilkas. Įsimylėjo be
proto. Vargino ją savo meilės
priesaikavimais, kankino malda-
vimais. O varlė vis — ne ir ne!
Pagaliau vilkas visiškai pasiū-
to. Išsižiojo visa gerkle ir būtų
kažin ką padaręs, jei varlė iš di-
delio išgąsčio nebūtų taip smar-
kiai pašokėjusi, kad net Mė-
nulyje atsibūrė.

Moteris ne Mėnulis

Eskimaj aiškina, kad Mėnulis
atsirado dėl moteriškos kaltės

A. + A. BARBARA GURSKAS Pagal tėvus Jaunis

Mirė 1971 m. gruodžio 24 dieną, 4:15 val. po pietų, sulaukusi
78 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.
Paliko nuliūdę: duklė Janette, jos vyras Walter Mack ir anūkas
Robert.
Velionės vyras Povilas mirė 1971 m. spalio mėn.
Kūnas bus pašarvotas pirmadienį 3 val. p. p. Carlson koplyčioje,
304 West 119th Street.
Antradienį, gruodžio 28 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koply-
čios į Sv. Petro ir Povilo parapijos kapinėse, o po gedulingų pamaldų
bus laidojama Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Barbaros Gurskas gimines, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jai paskutinį pa-
tarinimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
Duklė, žentas ir anūkas.
Laidotuvių Direktorius Carlson F. Home. Tel. 785-0184.

A. + A. AMELIA PETROKAS Pagal tėvus Butkus

Mirė 1971 m. gruodžio mėn. 24 dieną, 3:00 val. ryto. Gimusi Lie-
tuvijoje.
Amerikoje išgyveno 70 metų.
Paliko nuliūdę: duklė Anne Yonikas, sūnus Antanas, marti Marie,
anūkai — Charles Yonikas su žmona Mardel, ir Charlene Stromski su
vyrų Lawrence, 4 proanūkai ir kiti gimines, draugai bei pažįstami.
Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Litu-
anica Avenue.
Antradienį, gruodžio 28 dieną, 8:30 val. ryto bus lydimas iš koply-
čios į Sv. Jurgio parapijos kapinėse, o po gedulingų pamaldų bus lai-
dojama Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Amelia Petroskas gimines, draugai ir pažįstami nuošir-
džiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jai paskutinį patar-
inimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
Duklė, sūnus, marti, anūkai ir gimines.
Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips. Tel. 927-3401.

PADĖKA

A. A.
ROZALIA MATULAITIS
Gyv. 1229 So. 50th Ct., Cicero, Ill.

Mirė 1971 metų gruodžio mėn. 14 dieną ir palaidota Lietuvių Sv.
Kazimiero kapinėse.
Velionė Rozalia Matulaitienė negali atsidėkoti tiems, kurie su-
teikė jai paskutinį patarinimą ir palaidė ją į amžinybės vietą. To-
dėl mes, atmindami ją ir apgailestami jos mirtimi, dėkojame draugams,
atvykusiems į šermenis, atsiuntusiems gėlių, užpildusiems mišias ir
palaidėjusiems į kapines.
Dėkojame kun. A. Juškai, kuris atlaikė įspūdingas pamaldas už
jos sielą ir pasakė labai pritaikintą pamokslą.
Dėkojame vargonininkui Antanui Skriduliniui ir Sv. Antano para-
pijos chorui už sugedotas giesmes koplyčioje ir bažnyčioje.
Dėkojame Sv. Kazimiero Seselems už atsilankymą, maldas ir mišias.
Dėkojame Laidotuvių Direktoriams Vasaitis-Butkus už manda-
gu ir tvarkingą patarinimą. Dėkojame karstnešiams, nunešusiems ją į
amžinojo poilsio vietą, ir visiems laidojimo dalyvavusiems: gim-
nėms, draugams bei pažįstamiems.
O Tau, mūsų mylimojai, sakome — Ramiai išlėksi šaltojo žemėlė.
Nuliūdę lieka:
Vyras Konstantinas ir sūnus Pranciškus.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandov-
grazniausias gėles ir vaikams atima-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

VARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVIMAS
IR NAKTJ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1156-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲ (LACKAWICZ)

3424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

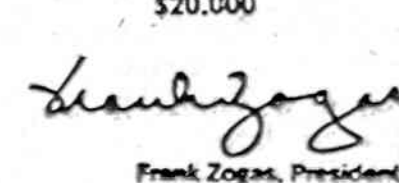
LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptar-
nauja taupymo ir namų
paskolų reikalus visos mū-
sų apylinkės. Dėkojame
Jums už mums parodytą
pasitikėjimą. Mes norė-
tume būti Jums naudingi
ir ateityje.

Saskaitos apdraustos iki
\$20,000

Frank Zogas, President

5%
Passbook Savings
All accounts com-
pounded daily —
paid quarterly

MIDLAND
SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

4444 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

6%
2 Years Savings
Certificate
(Minimum \$5,000)

LIETUVISKOJO ŠVIETIMO PREMIJA

Šios rūšies premija, regis, dol. dydžio, skirta lituanistibus pirmoji lietuvių išeivijos mokyklų mokytojų prieštietimo istorijoje. Ji yra 500 augliui ugdyti, o tuo pačiu ir

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

5% on investment account

6% mokama dviejų metų certifikatams, mažiau - \$5,000 ar daugiau

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmadienį, ketvirtį, 9:00 ryto — 8:30 vak.; Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienį 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaroma.

BEVERLY SHORES LIETUVIŲ KLUBAS

KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ
proga sveikina savo draugus ir rėmėjus

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų linkni visiems savo klientams, bičiuliams ir draugams

KAZYS KARAZIJA
GENERALINIS KONTRAKTORIUS

3748 So. Wood St.
Tel.: 376-6342

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų linkni visiems savo draugams ir pažįstamiems

K. JAKUS

10520 S. Michigan Ave. Chicago, Ill. 60628
Phone Pullman 5-1168

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų linkni

CLEM'S LOUNGE

CLEM ir MARY DAUSKURDAI, sav.

2543 W. 45th Street, Chicago, Ill.
Tel. 847-8443

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

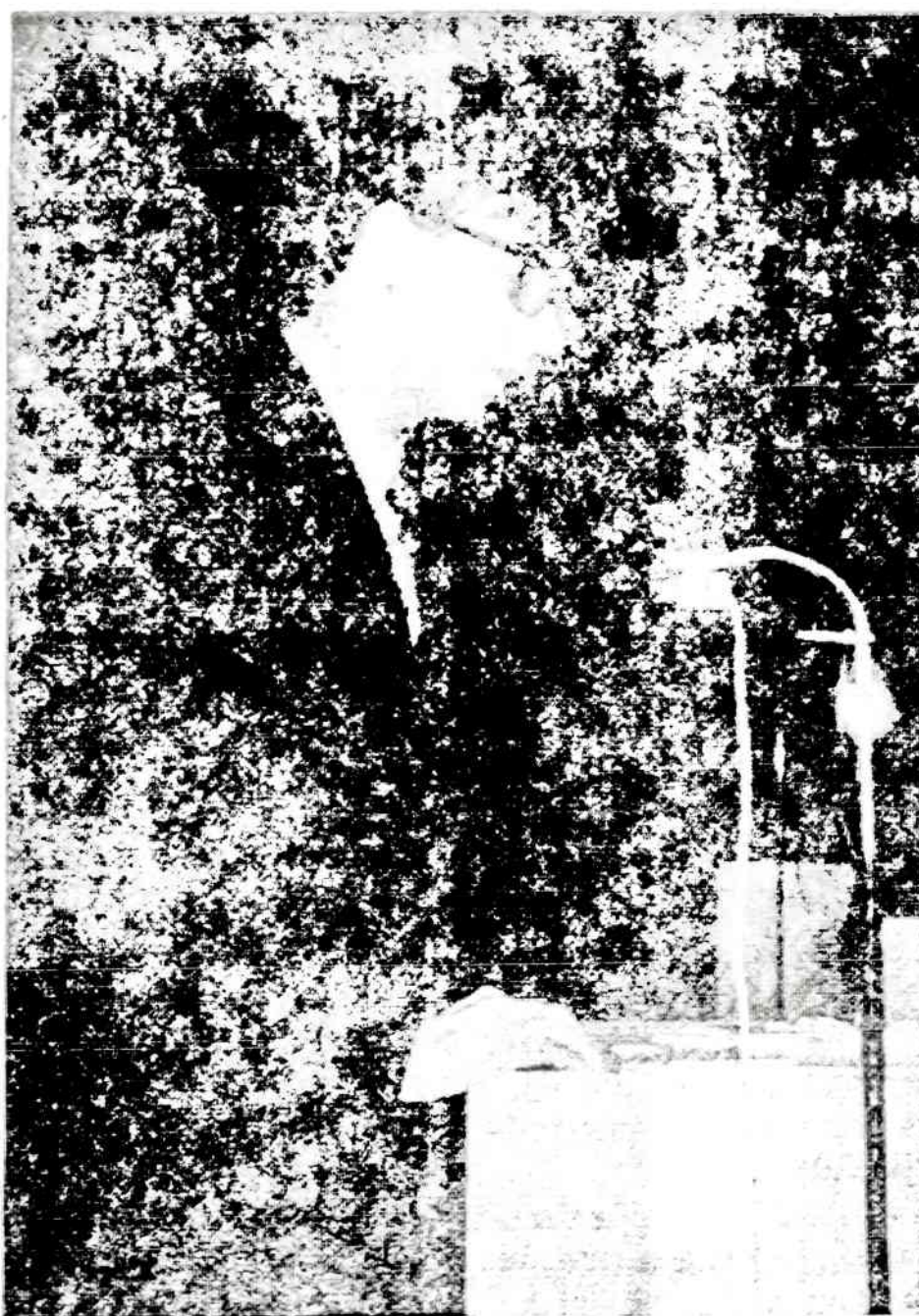
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Detalė iš P. L. Instituto absolventų vakaro: kalba Rimas Černius, lietuviškojo švietimo premijos laimėtojas. Nuotrauka V. Noreikos

išskirti švietimo reikšmei, kuri tebėra nužeminta ligi apgailėtino lygio. Gi lietuvišbės išlaikymo reikšmė nėra ne kiek mažesnė už reikšmę kitų kultūrinių apraiškų, kurios jau ne nuo šiandien premijuojamos.

Šią pirmąją švietimo premiją suorganizavo JAV LB Švietimo Taryba bendradarbiaudama su Pedagoginiu Lituanistikos Institutu ir Lietuvių Fondu.

Siais mokslo metais lietuviškojo švietimo premiją laimėjo Pedagoginio Lituanistikos Instituto absolventas Rimas Černius, kaip stropiausiai visus trejus metus lankęs ir geriausiai pažymiais baigęs tą institutą. Premiją jam įteikė Švietimo Tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas 1971 m. gruodžio 11 absolventų vakaro proga Čikagoje.

Rimas Černius yra gimęs 1951. IV.1. Čikagoje. Šiuo metu jis lanko The University of Chicago, kur studijuoja filo-

Žagariečių Klubas

Žagarės Draugiško klubo priešmetinis susirinkimas ir naujos valdybos 1972 metų rinkimas įvyko po Kalėdų sekmadienį, gruodžio 26 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Pradžią 1 val. po pietų.

Pracitas klubo susirinkimas lapkričio 28 d. buvo pradėtas viena valanda anksčiau, nes reikėjo salę užleisti kitam susirinkimui.

Pirmininkas Povilas Masilionis, atidavęs susirinkimą, pranešė liūdną žinią ir paprašė atsisotijimu pagerbti mirusių narius. Frank Martinkų ir Walter Zelavie. Mirusiųjų šeimoms pareikšta klubo užuojauta.

Raštininkas Juozas Keturakis paskaitė protokolą, kuris kartu su kitų valdybos narių pranešimais buvo priimtas.

Iš valdybos pranešimų pasi-

Geriausia dovana šventėms ir Naujiesiems Metams
Tai eilėraščių knyga
"A. KRISTALPONIS" 4.
"VITAS TURTELIS — SIMTINE"
Gaunama pas visus Liet. knygų platintojus.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

LIETUVIO
BATŲ TAISYMO
DIRBTUVĖ
4612 So. Paulina St.
(Town of Lake)

Dirba 6 dienas savaitėje nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Atvežus iš toliau, gaus nuolaidą. Darbas garantuotas.
STASYŠAKINIS
TEL.: YArds 7-9107

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų Linkime mūsų klientams, draugams ir pažįstamiems

V. & S. DISTRIBUTORS

Importo ir vietinio maisto prekyba
Telef. 376-6336

4621 So. Hermitage Ave., Chicago, Ill. 60609

Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga sveikinu ir linkni visiems mano užieigos lankytojams, draugams, o taip pat ir visiems padoriai nugeriantiems kuo linksniausiu švenčių ir laimingų 1972 metų.

LIUDAS STUKAS

Lietuviška užieiga

3207 So. Halsted Street Chicago, Ill.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

COOK —

good salary and benefits.
5 day week.
Own apartment and TV
or live out.
Phone CL 3-2444.

REIKALINGA
SAVISTOVI PARDAVEJA
IMPORTUOTŲ REIKMENŲ
KRAUTUVEJE
63-čios ir Kedzie apylinkėje.
SKAMBINTI
Tel. 218-2616

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

POLISHER & BUFFER

Job-shop experience needed.
Piec rate and guaranteed day rates.
Apply Monday.

PLATE-RITE CO.
4201 No. Ravenswood

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai

PARDOUDAMI
IS MODELINŲ NAMŲ BALDAI
iki 50% nuolaida. Galima pirkti
laikais ir išsimokėtinai. Aptarnauja
lietuvių.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

rodė, kad klubo reikalai tvarkingai vedami ir klubas gerai laikosi finansiškai bei narių skaičiumi. Iš praėjo parengimo komisija pateikė apyskaitą, iš kurio buvo aišku, kad parengimas labai gerai pavyko ir davė gražaus pelno. Nutarta paskirti kalėdines dovanėles laikraščiams Naujienoms ir Sandarai. Kitiems bus paskirta vėliau. Perskaityta pora padėkos laiškučių nuo mirusių narių šeimų už gėles ir patarnavimą.

Susirinkimą užbaigus su tradicine "Ilgiausių Metų", atšventė mūsų geros veikėjos Josephine Masilionis gimtadienį ir prie gardžių vaišių stalo turėjome malonų pasisvečiavimą. Išsiskirstė vieni kitiems linkėdami linksmų švenčių.

A. Jusas

Atsiųsta paminėti

Adomo Varno garbingo amžiaus 93 metų sukaktuvėms beveik specialiai išleistas Lietuvių Dienų 1971 metų gruodžio mėnesio numeris. Viršelio 1 pusl. užima V. Maželio padaryta jubilato foto nuotrauka. Tekste dail. Miko Šileikio str.: Dail. A. Varno nuopelnai ir dail. Zenono Kolbos ir V. Kasniūno pasikalbėjimai su jubilatu. Apšėdai iliustruota Ad. Varno tapybos reprodukcijomis.

Toliau yra Penktosios mokytojų studijų savaitės aprašymas, Zentos Tenisonaitės novelė Įtampa, J. Tininio iš vokiečių, anglų ir prancūzų kalbų vertimėliai. Laisvojo pasaulio lietuvių gydytojai ir kt.

— Šiandien 9 val. ryto prasi-deda oficialus Sylvania išpardavimas Gradingo krautuvėje. Toks išpardavimas yra vienintelis visuose metuose. Jį planuoja ir remia Sylvania fabrikai. Gradingo krautuvė yra fabriky įgaliota krautuvė. Dėlto kainos labai sumažintos — net visu 150 dol. kai kuriems aparatams. Tad dabar pats geriausias laikas įsigyti televiziją, radio, hi-fi stereo, patelefoną ar magnetofoną. Adresas: 2512 W. 47 Street, Chicago, Ill. Tel. FR 6-1998. Krautuvė atdara kasdien ligi 6 val. vak., pirm. ir ketvirt. ligi 9 val. vak. (Pr).

SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEIMIAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE SI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

TIKĖKITE — TIK \$11,900

SAVI NAMAI NESALA

Kaip sapnas realybėje tikras lėliu namas. Viskas naujai atremontuota su geru skoniu. 4 puikūs kambariai, naujai aluminijum apkaltais, romantiška gazo šviesa kieme, kabininė virtuvė, nuo sienos iki sienos kilimai, 2 mašinių garažas. Savininkas pirkto kitą namą ir tą turi parduoti tik už \$11,900 ir duoti jums Brighton Parko bargeno kainą. Paskubėkite. Skambinkite stebukladariui.

Skambinkite MICHAEL'S dabar. Kalbame lietuviškai.
254-8500

MARQUETTE PARKE 5 kambarių, kabinė virtuvė, Naujas garas, ceramic vonia, Naujas garas, Gazo šiluma. Sausas rūsys. Nebrangus.
Tel. PR 8-6916.

Butų nuomavimas. Įvairūs draudimai

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4307 So. KEDZIE, CHICAGO

TEL. — 254-5551

SVENTEMS DOVANA — \$17,500

Nepaprasto švarumo ir puikios kokybės 6 kambarių Townhouse tipo namas, gerai atremontuotas iš lauko ir viduje. Nauja Youngstown virtuvė, nauja ceramic vonia, naujas stogas ir nutekėjimo vamzdis, nauja skalbykla 1-me aukšte, rūšys, puikūs kilimai, 55-tos ir Richmond apylinkė. Savininkas skuba į California. Isakė greitai parduoti. Skambinkite stebukladariui.

Skambinkite MICHAEL'S dabar. Kalbame lietuviškai.
254-8500

2 PO 4 MŪRINIS, skiepas ir pastogė, centrinis šildymas, garas, Frigidaire Parke.

2 PO 5 MEDINIS ir šalia tuščias sklypas. 41-ma ir Campbell.

PORŲ BUNGALOW, įrengtas sklypas, garas. Tuoj galima užimti. 77-ma prie California Ave.

MAISTO KRAUTUVĖ ir 2 butai Brighton Parke.

3 BUTAI ir biiznio patalpa Marquette Parke.

VALGYKLA su namu ir visais trenimais. Judri vieta.

SIMAITIS REALTY

2951 WEST 63 STREET

436-7878

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: Republic 7-1941

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbaciauskas, sav.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

DĖMESIO!

KARPENTERIS

Porčiai — Garažai su durim — Priestatai.

Beisamantų įrengimai ir kiti įvairūs karpenterio darbai. Taip pat naujų namų statyba, su lotu ar be lotu.

Apskaičiavimai nemokamai.

JOE ŠUKYS

TEL. — 582-7595

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,

KURIE GARSINASI

"NAUJIENOSE"

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu naujus ir perstatu senus rūšis namų šildymą. Pėdus ir air-conditioning ir naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai.

Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaiga)

Pigūs automobilių draudimai.

NAUJIENAS

Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužinoti tik per

NAUJIENAS